

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Kamuya ait hazine ve mera arazilerinin usulsüz işlemlerle özel mülkiyete geçirilmesi, kamunun ortak varlıklarının belirli kişi veya çevrelerin çıkarına tahsis edilmesi anlamına gelmektedir. Bu tür uygulamalar kamu zararına yol açarken, kırsal yaşamı, tarımsal üretimi, hayvancılık faaliyetlerini ve yurttaşların ortak kullanım hakkını da doğrudan tehdit etmektedir. Özellikle mera alanlarının hukuka aykırı biçimde el değiştirmesi, kamu yararı ilkesinin ve ortak mülkiyet anlayışının zedelenmesine neden olmaktadır.

Basına yansıyan bilgilere göre Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Aralık Mahallesi'nde Hazine'ye ait mera vasfındaki taşınmazların gerçeğe aykırı işlemlerle şahıslar adına tescil edildiği, daha sonra üçüncü kişilere devredildiği ve bu süreçte aralarında tapu müdürlerinin de bulunduğu kamu görevlilerinin yer aldığı gerekçesiyle 10 kişi hakkında dava açıldığı belirtilmektedir. Söz konusu olayda kamu arazilerinin hukuka aykırı işlemler yoluyla özel mülkiyete geçirilerek önemli ölçüde kamu zararına neden olunduğu yönündeki bilgiler kamuoyuna yansımıştır. Öte yandan basında yer alan bilgiler, söz konusu işlemlerin yalnızca tek bir taşınmazla sınırlı olmayabileceği, farklı dönemlerde gerçekleştirilen tescil, devir ve satış işlemleri yoluyla kamu arazilerinin sistematik biçimde özel mülkiyete aktarılmış olabileceğine ilişkin ciddi kuşkular doğurmaktadır. Kamu görevlilerinin yetki ve sorumluluk alanına giren işlemlerin uzun süre boyunca fark edilmemesi veya engellenmemesi, mevcut denetim ve kontrol mekanizmalarının etkinliği konusunda önemli soru işaretleri yaratmaktadır.

Tapu ve kadastro işlemlerinin büyük ölçüde dijital ortama taşındığı, taşınmaz kayıtlarının merkezi sistemler üzerinden takip edildiği bir dönemde Hazine'ye ait mera arazilerinin gerçeğe aykırı işlemlerle özel mülkiyete geçirilebilmiş olması, yalnızca bireysel sorumlulukları değil, aynı zamanda kurumsal denetim eksikliklerini de gündeme getirmektedir. Kamu arazilerinin belirli çevrelerin rant alanına dönüştürülmesi, kamunun ortak varlıklarının korunmasına ilişkin yükümlülüklerin ne ölçüde yerine getirildiğinin sorgulanmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Diyarbakır'ın Bismil ilçesi Aralık Mahallesi'nde Hazine'ye ait mera vasfındaki taşınmazların usulsüz biçimde özel şahıslar adına tescil edildiği yönündeki bilgiler hakkında Bakanlığınızca herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmış ise kapsamı ve sonucu nedir?

- 2- Söz konusu olay nedeniyle haklarında dava açılan veya idari işlem yürütülen kamu görevlilerinin görev unvanları nelerdir? Bu kişiler hakkında görevden uzaklaştırma, disiplin soruşturması veya başka idari yaptırımlar uygulanmış mıdır?
- 3- Usulsüz işlemler sonucunda Hazine'nin uğradığı kamu zararı ile özel mülkiyete geçirildiği tespit edilen taşınmazların toplam yüzölçümü ve güncel piyasa değeri ne kadardır?
- 4- Söz konusu taşınmazların yeniden Hazine adına tescil edilmesi ve kamu zararının tahsil edilmesi amacıyla hangi işlemler yürütülmektedir?
- 5- Bakanlığınızın incelemelerinde bu olayın başka taşınmazları, başka kişileri veya başka yerleşim yerlerini de kapsadığına ilişkin herhangi bir bulguya ulaşılmış mıdır?
- 6- Son 10 yıl içerisinde Diyarbakır'da hazine veya mera arazilerinin usulsüz biçimde özel mülkiyete geçirildiğinin tespit edildiği kaç olay bulunmaktadır ve bu olaylar nedeniyle kaç kamu görevlisi hakkında işlem yapılmıştır?
- 7- Son 10 yıl içerisinde Diyarbakır'da hazine ve mera arazilerine ilişkin kaç denetim veya müfettiş incelemesi gerçekleştirilmiştir? Bu incelemelerde kaç usulsüzlük tespit edilmiştir?
- 8- Diyarbakır'da halen kamu arazilerinin usulsüz biçimde özel mülkiyete geçirildiği iddiasıyla yürütülen kaç idari veya adli soruşturma bulunmaktadır?
- 9- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından son 5 yıl içerisinde benzer usulsüzlüklerin önlenmesi amacıyla hangi tedbirler alınmıştır?
- 10- Tapu ve kadastro işlemlerinin dijital sistemler üzerinden yürütüldüğü bir dönemde, Hazine'ye ait mera arazilerinin gerçeğe aykırı işlemlerle özel mülkiyete geçirilmesine imkan veren denetim zafiyetleri nelerdir? Bu zafiyetlerin giderilmesine yönelik herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?